

Gaga Nachucrišvili (Gruzie)

Narozen roku 1971, vystudoval historii na Státní univerzitě v Tbilisi, později studoval na Goethe-Institutu v německém Rothenburgu. V devadesátých letech pracoval jako novinář, postupem času začal přednášet současnou světovou literaturu na Státní univerzitě Ilji Čavčavadzeho; v roce 2013 zorganizoval seminář překladu světové poezie. Je považován za jednoho z nejproduktivnějších básníků své generace, který aktivně publikuje, a kromě celé řady básnických sbírek vydal i dvě sbírky povídkové. Čtenáře nepřestává překvapovat upřímným a nečekaným, zároveň však neuvěřitelně bohatým básnickým jazykem a obrazností. Je držitelem literární ceny Saba za nejlepší sbírku poezie (2013) a jeho dílo vyšlo ve francouzském, německém i anglickém překladu. Vybrané básně se na začátku tisíciletí objevily i ve slovinských sbornících Dnevi Peezije in Vina, Medana a Goriška Brda. K jeho poezii si „vždy najdou cestu srdce překypující láskou a uznáním pro intelektuální básně, stejně jako obdivovatelé poezie emoci“.

ukázky přeložil Alexej Sevruk

Lvov

Chystám se domů
a tyhle cesty
pod zbrojí dlažby
zas mě volají.
Všechny mé chyby
a všechny mé ztráty
za mnou se rojí.
Je těžké přijmout
ženu a osud,
je těžké se smířit.
Ticho
špicí a věží
se mi zdají.

.....
Není podstatné,
zda mě čeká
vítězství, prohra,
když tvoje náruč
pro mě
bude rozkrytá.
Ač bývá marný
ten zápas se sebou
ale já vím:
ty neodsoudíš,
ty nepokáráš
zbytečně mě.
Všechno to skončí,
království pyšná
v prach se promění.
A mezitím
já tě miluji,
dýchám a existuji.

Divná zima

Divné:

Tak nenápadně míjí zima –

Někdo zívá nad Biblí – divná to kniha.

Divné:

Tak nenápadně míjí život –

Až by se chtělo začít od začátku – do minuty.

Divné:

Míjí dokonce už tvoje zima –

Aniž bys okusil čisté bělosti sněhu.

Vějíř podobný zimě

Ani kdyby nikdo na světě neskrýval své hříchy,

Ty by ses schovala za vějířem podobným zimě,

Říkala by sis: nemyslí na peklo a ráj –

Žijme jednoduše denním zázrakemžití.

Ani kdyby nebyly pokušení či dramata,

Zůstali bychom na noc uprostřed domu,

Smíchaným dechem bychom naplnili chrám,

Kde na nás čeká smrt a poslední soud.

Ani kdyby nezbyly tu podobenství a legendy,

Stejně zůstaly by tu nemoudré pohádky,

Kde si někdo bere královny za ženy

A maluje jasnými barvami svět.

Ani kdyby nebyly tu mraz a zima,

Stejně bychom se opájeli nevinností prvního sněhu.

Čekali bychom na stáří a přijímali jeho dary.

Píseň o smrti poslouchali bychom z hrobu němého.

Ani kdyby nikdo na světě neskrýval své hříchy,

Ty by ses schovala za vějířem podobným zimě,

Říkala bys: jsem tak samá...

A místo samoty toužila bys po smrti.

Pochybnost

Noční vlhkost kráčí v mých stopách.

Ne, neříkej mi, že hledáš Hamleta,

Ne, neříkej, že stále věříš

Na živou pravdu, na vznešené sny.

Noc jitří ohni vlhkost –

Kdopak to je – rytíř nebo princ?

Zdá se, že byl podobný na Boha...

Zdalipak byl, nebo nebylo jej snad?

Prudce vyhasnou nové ideje –

Plebs se tvé smrti akorát vysměje.

Hledání pravdy pro plebs není:

Takže zůstaneš bláznem pro ně.

Dál bude plynout život plný strachu.

Proč takhle válčíš se sebou, ó brachu,
Věda že zvítězí pochybnost,
Protože vůkol je ustrašená zlost.
Někdo zapláče po tobě? Snad žena:
bez tíhy, bez hoře – aby se neřeklo.
Až život ztratí poslední barvy – Co dál?
Však víš, co asi máš čekat.
Kdo se pak zeptá na důstojnost
Budťo otroka, anebo prince?
Staříčka Země prodřela svou osu.
Bylo to snad – či nebylo – kdysi?

BIČVINTA – PICUNDA

Potichu vlnami sny se houpají,
Klid dýchá tu podivem laskavým.
Mladí břeh a břeh dětství tam,
Kéž bych mohl ještě zůstat tam...
Nebe zlatem vítá svítání,
a za obzorem už plane oheň...
Myslím na sosnu, která tam stojí
Schne a souží se, jak na mě čeká.
Volá hlasem z minulosti,
Bolest stařícké – nad vrcholky hor,
Zklamaně hledí na lodě,
Já se vrátím, věř mi, odpočineme si.

Za horizontem

Co je za horizontem?
Nebe beze mě je temné.
Vstáváš tak, jako slunce
Vidíš – to je stín ode mne.
Každý hledá pravdu,
Stopy času jsou rozmyté.
Všechno se dá měnit,
Všechno se dá změnit.
Svět neskutečně různý je –
Slyšíš? – odhod' své starosti –
Sovy ozvaly se v lesích,
Poslouchej podivné písně.
Pohoří za horizontem
Je uvězněno zimou,
Jak se cítí bez nás, vysoké,
Jak je mu bez tepla živého?
Dost už bylo rezavých
Dolů za horizontem –
Spolu je obarvíme,
řekni jenom: Souhlasím!

Neptej se

Už na nic víc se mě dneska neptej,
už na nic víc.
Ptáček zpívá – to je ale hlas! Svět je jak svátek...
Věčně v zajetí věčných otázek – je tu moc slov.
Budme stateční, moje potěšení, zůstaň při mně,
Zvlášť je to těžší.
Vidíš, beze mě je strašně na světě. Lehce je s tebou...
Tiše pohled' do mých očí zrakem osudu.
Divná legenda mizí bez tebe...
Do osamění neodchází zcela –
Nepřivolávej věčnou samotu!

Nech si to

MLčím pod nebem,
Nemám co řekl bych.
V srdci mi zní poezie,
Když se struna urve někomu –
To tajemství zůstane věčné.

MLčím pod nebem –
Nečekám nic jiného –
Létavice kolem proletí,
Naděje smutkem odpoví,
Co v životě není tragické?
Láska k tobě?
MLč... To si nech...

Lampa

Ztichlá vzpomínka tě ovanula – a lampa zhasla.
Setmělo se. Všechn tvůj život – jedna porážka.
Na ženu a na osud si nestěžuj. To vidíš dnes
Hořký kořen věčných selhání – neodvratnost.
Groteskní smutek – mátožný výtvar. Bolest z únavy.
Věční fantomové plenili tě, dávné chiméry.
Jako bys předběhl hluk planety – co je na tom –
Všudes byl pozdě: viděl jsi konec filmu a titulky.
Na černém plátně titulky běží, svítí bělobou...
Možná, že není ztráceno vše? Něco zůstalo?
Ještě jsi nedosáhl vlastních vrcholků. Kde jsou tvé Andy?
Tmu rozežene ohníček malý – světýlko od lampy.

Bůh a my

Noc se vytratí, chiméry zmizí,
Bůh vyvede ty zatoulané.
Jsi v bezpečí, jen se neboj.
Bůh nevinné neodsoudí,
Tak proč máme meze zúžené?
Očekáváním žít tu musíme.
Ospalé probouzí věčný zvon,
aby Bohovi vrátili to, co je Boží.

Všichni dostanou podle svých činů...
Dusíme se plevami slov,
Opustili jsme živé Slovo,
Které nikomu nedovolí provinění.
Ale takto dříť bez ustání,
Sbírat hromady haraburdí –
Rychle se zvyká na absurdno?
Jako posezení, kde se to příliš pění,
Jako didaktika, která vězí v zubech,
Vlastní zásady – věčné bědy jsou.

Dívka a Evropa

Léto míjí. Soumrak je časný.
Nechci vyrušit cizí osud,
Dívce do očí pohlédnu nesmělé
Něco o sobě povím jí.
Jenom hlt tekutiny opojné –
Z léta do zimy sny odletí...
V zimě Evropa je podobna loďce –
Na moři života útěcha samoty.
Co tu povídat? Jsem často na cestách,
Někdy si ani nezapíšu adresu...
Ranní vlak jede do neznámá –
Okna... budovy... ticho... a vřava...
Dívka se pak upřímně pobaví,
Nebude mi líto rozloučit se s ní,
Co je ji po mně? – Odejdu unaven –
Okna... budovy... ticho cizí.
Potkám jinou, jejíž pohled je světlý.
A až se usměje – srdce vyletí...
Dvakrát nežijem na tomto světě,
Vábí co daleko je, blízké již miň.
Časně Evropa ukládá se k spánku,
Ospale zastavuje své vlny Dunaj.
A času, ach Bože, zbývá tak málo!
A někdo mě prosí: nechod' ještě spát...

Semafor

Nebudu už říkat milé – má milá.
Nyní proklínám své sny a vzpomínky.
Je noc. Semafor bliká posmutnělé.
Dost bylo trápení s boly minulými.

Lehce se plyne za větrem, jen vědět s kým...
Můžu snad věřit svým jarním snům?
Když úsměv svým chladem prvně zaskočí tě,
Dojde ti v tu chvíli – zapomněl ses smát.

Ulice tmavá a úzké postranní uličky.
Útržky nebe za cáry mraků schované.
Ráno bez tebe zaklepe na dveře mi –
Dlouho si tě budu pamatovat.

Podivuhodný

Tiše-tiše našlapuje,
jako zloděj nebo věčný milenec,
ta chůze je jak opojný povzdech.

Tiše-tiše našlapuje,
tak klidně
si jde uprostřed noci.

A co bude dál – to vědět nechce.
Kdyby to věděl, nepřišel by nikdy,
zmizel by beze stopy.
Ten bílý plukovník samoty,